

Πλαίσιο Διασφάλισης Ποιότητας για την αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο μπορεί να ενσωματωθεί η χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας στις Δομές Προσχολικής Εκπαίδευσης και Φροντίδας

<https://digitalecec.eu/el/>

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	2
Διάρθρωση του Πλαισίου	3
Δείκτες ποιότητας για τη χαρτογράφηση και τη συλλογή καλών πρακτικών, συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής των δεικτών από την εργαλειοθήκη του έργου SEQUENCES	4
Δείκτες ποιότητας και εργαλεία μέτρησης για τις μαθησιακές δραστηριότητες των εκπαιδευτικών που σχετίζονται με την χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών στην ΠΕΦ	4
Ποιότητα του σχεδιασμού και της εφαρμογής των ψηφιακών εργαλείων animation τόσο σε επίπεδο διαδικασίας όσο και σε επίπεδο αποτελεσμάτων	4
Πώς να συμπεριλάβετε την ψηφιακή διάσταση σε όλες τις διάφορες Αρχές Ποιότητας	5
Προσβασιμότητα	5
Προσωπικό	6
Πρόγραμμα σπουδών	7
Παραρτήματα	11
Δείγμα ερωτήσεων για συνεντεύξεις/ομάδες εστίασης/αναστοχασμό	16
Η ΠΡΟΣΒΑΣΗ	17
ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	18
ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	19
Η ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	19
Η ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	20

Εισαγωγή

Σκοπός του παρόντος Πλαισίου Διασφάλισης Ποιότητας είναι η θέσπιση ολοκληρωμένων κριτηρίων και δεικτών για την αξιολόγηση του αντίκτυπου της χρήσης της ψηφιακής τεχνολογίας στις δομές Προσχολικής Εκπαίδευσης και Φροντίδας (ΠΕΦ). Συγκεκριμένα, λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας στην προσχολική εκπαίδευση είναι ακόμη υπό διερεύνηση και έχουν αναπτυχθεί μόνο λίγες πρακτικές σε ολόκληρη την Ευρώπη, το πλαίσιο ποιότητας αποτελεί ένα υποστηρικτικό μέτρο τόσο για την παρακολούθηση των επιτευγμάτων ποιότητας όσο και για την παράθεση σχετικών δεδομένων και αποδείξεων για την αποτελεσματικότητά του.

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου Digital ECEC, το παρόν πλαίσιο αποσκοπεί στην αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο η ενσωμάτωση των ψηφιακών τεχνολογιών ευθυγραμμίζεται με τις πέντε βασικές αρχές του πλαισίου ποιότητας της ΕΕ για την Προσχολική Εκπαίδευση και Φροντίδα. Οι αρχές αυτές, οι οποίες περιγράφονται στη Σύσταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2019, στηρίζουν τα υψηλής ποιότητας συστήματα ΠΕΦ σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Οι εταίροι θεώρησαν επίσης σκόπιμο να τονίσουν ότι η Σύσταση αναφέρει τα ψηφιακά εργαλεία και τις αναδυόμενες νέες τεχνολογίες στο προκαταρκτικό τμήμα της, αποκλειστικά σε σχέση με τη διάσταση του προγράμματος σπουδών ως εξής:

Οι προσεγγίσεις που υποστηρίζουν την ολιστική μάθηση και την ανάπτυξη των παιδιών θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν (μεταξύ πολλών): την παροχή καθοδήγησης για τους πάροχους σχετικά με, την κατάλληλη για την ηλικία, χρήση των ψηφιακών εργαλείων και των αναδυόμενων νέων τεχνολογιών.

Αυτό αναδεικνύει ξεκάθαρα ότι η πρόσβαση και η χρήση των ψηφιακών πόρων σε περιβάλλοντα και εκπαιδευτικές πρακτικές της ΠΕΦ πρέπει να διερευνηθεί και να κατανοηθεί περαιτέρω, **προσφέροντας έτσι στο έργο Digital ECEC μια μοναδική ευκαιρία να παράσχει ιδέες και προτάσεις**, χάρη στην εμπειρία που απέκτησαν οι εταίροι στις διάφορες χώρες, τόσο μέσω της κατάρτισης των εκπαιδευτών όσο και μέσω της πιλοτικής διαδικασίας.

Επιπλέον, μπορούν να προσδιοριστούν περαιτέρω **σχετικές διαστάσεις και συναφείς μέθοδοι και εργαλεία** ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες της χρήσης ψηφιακών τεχνολογιών στην ΠΕΦ. Για παράδειγμα, ένα **βασικό στοιχείο αναφέρεται στις διαδικτυακές πλατφόρμες για τη δημιουργία animation και άλλων παιδαγωγικών ψηφιακών πόρων**, που διδάχθηκαν και μοιράστηκαν κατά τη διάρκεια της κατάρτισης των εκπαιδευτών στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του έργου Digital ECEC. Πράγματι, η χρησιμότητα αυτών των πόρων και η εφαρμογή τους σε εκπαιδευτικό επίπεδο, μέσω της προκαταρκτικής διαδικασίας πιλοτικής εφαρμογής, θα αξιολογηθεί **με βάση ένα κατάλληλο σύνολο δεικτών ποιότητας**. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να διενεργηθεί τόσο η αξιολόγηση της ποιότητας της διαδικασίας όσο και του παραγόμενου αποτελέσματος.

Ως γενικό πλαίσιο Διασφάλισης Ποιότητας, επομένως, οι εργασίες που πραγματοποιούνται βασίζονται στα ακόλουθα βήματα:

- 1) χαρτογράφηση και συλλογή καλών πρακτικών σχετικά με την ψηφιακών τεχνολογιών στην ΠΕΦ,
- 2) προσαρμογή του Πλαισίου Ποιότητας για την Προσχολική Εκπαίδευση και Φροντίδα στην ψηφιακή διάσταση, σύμφωνα με τις προκαταρκτικές δραστηριότητες που αναπτύχθηκαν από τους εταίρους. Πράγματι, οι εταίροι του έργου SEQUENCES (περισσότερες πληροφορίες <https://sequences-project.eu>) δημιούργησαν μια εργαλειοθήκη για την εφαρμογή των 5 αρχών του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Ποιότητας για την Προσχολική Εκπαίδευση και Φροντίδα. Χάρη στις δραστηριότητες του έργου Digital ECEC ορισμένα από τα εργαλεία που παρέχονται στην εργαλειοθήκη SEQUENCES θα διερευνηθούν περαιτέρω σε σχέση με την πιθανή ψηφιακή τους διάσταση, ώστε να σχεδιαστούν σχετικοί και συνεπείς δείκτες διασφάλισης ποιότητας.

- 3) μαθησιακές δραστηριότητες που αποσκοπούν στο να εξοπλίσουν τους εκπαιδευτικούς και τους παιδαγωγούς της ΠΕΦ με τις δεξιότητες που απαιτούνται για να σχεδιάζουν και να προτείνουν εκπαιδευτικούς ψηφιακούς πόρους (π.χ. εργαλεία animation),
- 4) σχεδιασμός και δημιουργία εργαλείων animation ως ψηφιακών διδακτικών πόρων για τις δομές της ΠΕΦ.

Αξίζει να τονιστεί ότι, σύμφωνα με όσα έχουν ήδη ειπωθεί σχετικά με το υφιστάμενο πλαίσιο της χρήσης της ψηφιακής τεχνολογίας στην Προσχολική Εκπαίδευση και την εμπειρία που έχουν αποκτήσει μέχρι στιγμής οι εταίροι του Digital ECEC, το Πλαίσιο Διασφάλισης Ποιότητας προορίζεται να αποτελέσει μια προκαταρκτική περιγραφή των όσων οι εταίροι και οι δάσκαλοι/εκπαιδευτικοί της Προσχολικής Εκπαίδευσης, μέσω της άμεσης εμπειρίας τους, θεωρούν ότι πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την προσέγγιση της χρήσης των ψηφιακών εφαρμογών στην Προσχολική Εκπαίδευση, επίσης ενόψει του καθορισμού ενός κατάλληλου συνόλου δεικτών για τη μέτρηση και την παρακολούθηση, ενδεχομένως της ποιότητας τόσο της διαδικασίας όσο και των σχετικών ψηφιακών εκπαιδευτικών πόρων.

Διάρθρωση του Πλαισίου

A. Δείκτες ποιότητας στους οποίους θα πρέπει να ανατρέχουν οι εκπαιδευτικοί και οι διευθυντές της ΠΕΦ, κατά την διάρκεια:

- της πιλοτικής χρήσης των ψηφιακών εργαλείων που έχουν χαρτογραφηθεί και συγκεντρωθεί ως καλές πρακτικές,
- της αναθεώρησης των πρακτικών από την εργαλειοθήκη του έργου SEQUENCES, εισάγοντας, όταν είναι δυνατόν και συνεπές με τον κύριο στόχο, την ψηφιακή διάσταση.

Προσδιορίζονται/παρέχονται επίσης παραδείγματα εργαλείων παρακολούθησης και συλλογής ανατροφοδότησης, ώστε να δοθούν καλύτερα στοιχεία για τον τρόπο με τον οποίο η ποιότητα επηρεάζει την αποτελεσματικότητα, σε παιδαγωγικό επίπεδο και στο πλαίσιο του σχεδιασμού του προγράμματος σπουδών από τους εκπαιδευτικούς.

B. Δείκτες ποιότητας και εργαλεία μέτρησης για τη συνεχή παρακολούθηση των μαθησιακών δραστηριοτήτων των εκπαιδευτικών που σχετίζονται με τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών στην ΠΕΦ ως έμμεσος δείκτης της συνολικής ποιότητας της ενσωμάτωσης της ψηφιακής τεχνολογίας στην ΠΕΦ. Οι πιθανοί δείκτες περιλαμβάνουν: καταλληλότητα της μαθησιακής/διδακτικής δραστηριότητας, συνέπεια με το ισχύον εκπαιδευτικό και παιδαγωγικό πλαίσιο- ικανότητα να εφαρμόζονται αποτελεσματικά στην πράξη- συγκεκριμένο επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων που αποκτήθηκαν- ικανότητα περαιτέρω προόδου, επίσης αυτόνομα στη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη.

Γ. Ποιότητα του σχεδιασμού και της εφαρμογής των ψηφιακών εργαλείων animation σε επίπεδο διαδικασίας και αποτελέσματος. Θα πρέπει να προταθούν συγκεκριμένες δραστηριότητες καθώς και εργαλεία παρακολούθησης ως όροι αναφοράς για την παρακολούθηση της ποιότητας, διασφαλίζοντας έτσι ότι η διαδικασία είναι υπό έλεγχο και μπορεί να αλλάξει και να προσαρμοστεί ανάλογα με τις διάφορες παραμέτρους, όπως οι ανάγκες των παιδιών, το επίπεδο των ικανοτήτων των εκπαιδευτικών, η διαθεσιμότητα ψηφιακών συσκευών, οι διαθέσιμοι πόροι.

Δείκτες ποιότητας για τη χαρτογράφηση και τη συλλογή καλών πρακτικών, συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής των δεικτών από την εργαλειοθήκη του έργου SEQUENCES

Στην πιλοτική δράση τα στοιχεία που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη θα μπορούσαν να είναι τα εξής:

- καταλληλότητα ή προσαρμοστικότητα στις ανάγκες των μαθητών-στόχων και τα χαρακτηριστικά των ήδη υπαρχόντων εργαλείων,
- ομαλότητα της προσαρμογής των δεικτών της εργαλειοθήκης SEQUENCES ενόψει της ψηφιακής διάστασης,
- συνάφεια των ψηφιακών εργαλείων σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών και το όραμα της τάξης/του ιδρύματος (περιθώρια πραγματικής βελτίωσης της υφιστάμενης κατάστασης;),

Δείκτες ποιότητας και εργαλεία μέτρησης για τις μαθησιακές δραστηριότητες των εκπαιδευτικών που σχετίζονται με την χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών στην ΠΕΦ

- καταλληλότητα της δραστηριότητας μάθησης/διδασκαλίας,
- προσβασιμότητα των δραστηριοτήτων κατάρτισης,
- συνέπεια με το ισχύον εκπαιδευτικό και παιδαγωγικό πλαίσιο,
- ικανότητα αποτελεσματικής εφαρμογής στην πράξη (διαθέσιμη επαρκής υποδομή- πιθανή αξιολόγηση και χαρτογράφηση των προηγούμενων ψηφιακών δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών),
- συγκεκριμένο επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων που αποκτήθηκαν,
- ικανότητα περαιτέρω προόδου, και αυτόνομα, στη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη,
- προθυμία ανταλλαγής πρακτικών και επιμόρφωσης μεταξύ των ιδρυμάτων, εάν η ψηφιακή ένταξη εφαρμοστεί στην πράξη/δοκιμαστεί,
- αυξημένες ευκαιρίες κατάρτισης όσον αφορά τη συνολική βελτίωση της επαγγελματικής σταδιοδρομίας των εκπαιδευτικών.

Ποιότητα του σχεδιασμού και της εφαρμογής των ψηφιακών εργαλείων animation τόσο σε επίπεδο διαδικασίας όσο και σε επίπεδο αποτελεσμάτων

- φιλικότητα προς το χρήστη και προσαρμοστικότητα ανάλογα με τις διάφορες παραμέτρους, όπως οι ανάγκες και τα χαρακτηριστικά των παιδιών (ηλικία, γνωστικά συλ κ.λπ.) και το επίπεδο των ικανοτήτων των εκπαιδευτικών,
- συνάφεια από την άποψη της παιδαγωγικής/διδασκτικής αποτελεσματικότητας και της αφομοίωσης των γνώσεων από τους μαθητές-στόχους,
- το επίπεδο της προσφερόμενης αλληλεπίδρασης (είναι ο μαθητής το κέντρο της δραστηριότητας ή η υλοποίηση είναι μάλλον παθητική;),
- πόροι που απαιτούνται για την εφαρμογή των εργαλείων (διαθεσιμότητα ψηφιακών συσκευών, κονδύλια για πιθανή συνδρομή κ.λπ.),
- φάσμα επιλογών δραστηριοτήτων που προσφέρει κάθε εργαλείο.

Πώς να συμπεριλάβετε την ψηφιακή διάσταση σε όλες τις διάφορες Αρχές Ποιότητας

Ακολουθούν ορισμένες προτάσεις σχετικά με τον τρόπο ενσωμάτωσης της ψηφιακής διάστασης σε όλες τις 5 αρχές ποιότητας, ώστε να ξεκινήσει ο καθορισμός ενός κατάλληλου πλαισίου ποιότητας για τη μέτρηση και την παρακολούθηση της συνάφειας και του επιπέδου ποιότητας των ψηφιακών πρακτικών, που υιοθετούνται από τις δομές ΠΕΦ με βάση τις δραστηριότητες κατά την υλοποίηση του έργου " Digital ECEC". Για κάθε τομέα ποιότητας υπάρχει ένα σύνολο περιγραφών, ενώ τα παραδείγματα που παρέχονται περιλαμβάνονται στην εργαλειοθήκη SEQUENCES με υποδείξεις για τον τρόπο περαιτέρω εφαρμογής τους στην πράξη με την υιοθέτηση της ψηφιακής διάστασης. Οι εταίροι πραγματοποίησαν μια επιλογή των Εργαλείων που θα επέτρεπαν την ομαλότερη προσαρμογή σε υπάρχοντες ψηφιακούς πόρους- ως εκ τούτου, οι αναγνώστες θα βρουν τους αριθμούς που αντιστοιχούν σε αυτούς που αναφέρονται στην Εργαλειοθήκη.

Προσβασιμότητα

Στοχευμένες πρωτοβουλίες με στόχο την προσέγγιση οικογενειών/παιδιών που κινδυνεύουν από περιθωριοποίηση ή κοινωνικό αποκλεισμό, με την εκπαίδευση των γονέων στη χρήση των ψηφιακών πόρων, ώστε να μπορέσουν να επωφεληθούν πλήρως από την ψηφιοποίηση (πλατφόρμες, εφαρμογές, διαδικτυακές συνδιαλέξεις κ.λπ.).

Οι υπηρεσίες ΠΕΦ και οι σχετικές γραφειοκρατικές διαδικασίες είναι προσβάσιμες μέσω ψηφιακών ηλεκτρονικών συστημάτων, ώστε να διευκολύνονται και να εξομαλύνονται οι διαδικασίες εγγραφής και πληρωμής των παιδιών, η παροχή/συλλογή ποιοτικής ανατροφοδότησης με στόχο τη μείωση των ανισοτήτων (π.χ. μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών κ.λπ.).

Υπάρχουν ψηφιακά εργαλεία και/ή μηχανισμοί για την καλύτερη στόχευση και συμμετοχή των γονέων/οικογενειών και ολόκληρης της κοινότητας γύρω από τις δομές ΠΕΦ.

Ψηφιακά εργαλεία και πόροι που μπορούν να βοηθήσουν τα παιδιά με μεταναστευτικό ιστορικό να αισθανθούν ευπρόσδεκτα, προβάλλοντας, για παράδειγμα, εικόνες από το ιστορικό της πατρίδας τους, προτείνοντας animation σχετικά με τον πολιτισμό τους, με τη γλώσσα καταγωγής τους κ.λπ.

Χρήση εργαλείων που υποστηρίζουν τη διαφορετικότητα και την ένταξη, επίσης, όσον αφορά το φύλο, το διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο, την αναπηρία και τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Παραδείγματα

Εργαλείο 1 - Προώθηση της προσβασιμότητας στις δομές ΠΕΦ

Ανάπτυξη μιας συνεπούς στρατηγικής, η οποία θα περιλαμβάνει διαφορετικά κανάλια και μεθόδους επικοινωνίας, για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με την προσβασιμότητα στις δομές ΠΕΦ με τις οικογένειες, τους γονείς, τους φροντιστές, τα παιδιά και ολόκληρη την κοινότητα. Δεδομένου ότι οι χώροι προσχολικής αγωγής έχουν την ευθύνη να βοηθήσουν τους γονείς στην εκπαίδευση και τη φροντίδα των παιδιών τους, θα πρέπει να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν μια κατάλληλη στρατηγική για να βοηθήσουν τους γονείς σε αυτή την επιλογή, με λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη δομή, χρησιμοποιώντας διάφορα μέσα. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει τη δημιουργία ενός δικτυακού τόπου, μιας σελίδας στο Facebook, ενός καταστατικού Χάρτη των Σχολικών Μονάδων Προσχολικής Αγωγής και τη διοργάνωση μιας ανοικτής ημέρας/βραδιάς ενημέρωσης.

Περαιτέρω εφαρμογή: Είναι εξαιρετικά σημαντικό να έχετε καλή κατανόηση των καναλιών των μέσων ενημέρωσης που είναι πιο συνηθισμένα και χρησιμοποιούνται από τις οικογένειες στο πλαίσιο όπου λειτουργεί το σύστημα ΠΕΦ, ώστε να διασφαλίσετε ότι οι πληροφορίες φτάνουν στις οικογένειες και τους

γονείς (π.χ. ιστοσελίδα του Δήμου, τοπικά δίκτυα, εφημερίδες, χορηγούμενες καμπάνιες στα κανάλια κοινωνικής δικτύωσης που παρουσιάζουν ενδιαφέρον).

Εργαλείο 2 - Καταστατικός χάρτης πλαισίου ΠΕΦ

Ο Καταστατικός Χάρτης του Φορέα ΠΕΦ είναι ένα γραπτό έγγραφο που αναφέρει τις παροχές του Φορέα, περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο ο Φορέας ΠΕΦ εφαρμόζει συγκεκριμένα την Πολιτική Ποιότητας και περιγράφει τις μεθόδους συνεργασίας μεταξύ του Φορέα και των γονέων/κηδεμόνων/οικογενειών. Εξηγεί τις αρχές της εκπαιδευτικής και παιδαγωγικής δραστηριότητας, τις αξίες, την οργάνωση των υπηρεσιών, τους χώρους, τις δραστηριότητες και τους τρόπους συμμετοχής των γονέων και των οικογενειών.

Περαιτέρω εφαρμογή: Ο Χάρτης μπορεί να έχει μεγαλύτερη προβολή στα μέσα ενημέρωσης που χρησιμοποιούνται από τις δομές ΠΕΦ, όπως αυτά που αναφέρθηκαν στο προηγούμενο παράδειγμα. Για να γίνει πιο διαδραστικός, οι επαγγελματίες της ΠΕΦ θα μπορούσαν να οργανώσουν ειδικές συνεδρίες με τους γονείς για να τον παρουσιάσουν (π.χ. χρησιμοποιώντας το Jamboard, το Mentimeter, το Miro) και να ζητήσουν ανατροφοδότηση για συγκεκριμένα τμήματα (π.χ. στο Jamboard οι γονείς μπορούν να αλληλεπιδράσουν με τη χρήση post-it όπου μπορούν να δώσουν άμεσα ανατροφοδότηση ή να υποβάλουν προτάσεις).

Εργαλείο 3 - Πλατφόρμα μάθησης για την επικοινωνία με τους γονείς

Ένα VLE ("Εικονικό Μαθησιακό Περιβάλλον"), ή πλατφόρμα μάθησης, είναι ένα διαδικτυακό σύστημα που επιτρέπει στο προσωπικό των Μονάδων ΠΕΦ να μοιράζεται εκπαιδευτικό υλικό με τα παιδιά, τους φροντιστές/γονείς/οικογένειες μέσω του διαδικτύου. Εξαρχής, είναι σημαντικό να καθοριστεί η πιο αποτελεσματική και κατάλληλη μέθοδος επικοινωνίας μέσω διαβούλευσης με τους γονείς και τους επαγγελματίες στη μονάδα ΠΕΦ. Παραδείγματα περιλαμβάνουν το Moodle, το Web CT και το Blackboard. Μπορεί κανείς επίσης να δημιουργήσει μια μυστική ή μια κλειστή ομάδα στο Facebook.

Περαιτέρω εφαρμογή: Η πλατφόρμα Basecamp (δωρεάν για τις δομές ΠΕΦ), η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε πολλά περιβάλλοντα και επιτρέπει στις δομές να δημιουργούν έργα και να ασχολούνται με μεγαλύτερες ομάδες οικογενειών που χωρίζονται σε τάξεις/ομάδες. Κατά τη διάρκεια της υποβολής των εισηγήσεων, πολλές δομές ΠΕΦ κάνουν χρήση των ομάδων WhatsApp και Facebook για να επικοινωνούν με τις οικογένειες και ορισμένες δοκιμάζουν επίσης τη νέα λειτουργία των καναλιών Broadcasting. Ως καλή πρακτική, οι επαγγελματίες συχνά οργανώνουν αρχικές συνεδρίες με τους γονείς στις οποίες μοιράζονται τους κανόνες χρήσης αυτών των ομάδων.

Προσωπικό

Κατάρτιση σχετικά με την ψηφιακή μετάβαση για τους δασκάλους/εκπαιδευτικούς της ΠΕΦ: από την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη χρήση των ψηφιακών πόρων και τη δυνατότητα αντιμετώπισής τους στο σχολείο έως την κατάρτιση σχετικά με τον τρόπο αξιοποίησης αυτών των πόρων ως παιδαγωγικών πόρων.

Προσωπικό εξοπλισμένο με ικανότητες για να παρακολουθεί τις αναπτυξιακές ανάγκες και σε σχέση με τη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας ως ευκαιρία, αλλά λαμβάνοντας υπόψη και τον κίνδυνο που συνδέεται με την πρόωπη έκθεση των παιδιών σε ψηφιακές συσκευές.

Εσωτερικές ψηφιακές πρακτικές/πλατφόρμες για τη μεγιστοποίηση της ομαδικής εργασίας, του αυτοαναστοχασμού, των κοινών περιβαλλόντων με τη χρήση ειδικών/κατάλληλων εργαλείων/συσκευών. Προώθηση συνεδριών και κατάρτισης μεταξύ συναδέλφων σχετικά με την ψηφιοποίηση και την ανταλλαγή επιτυχημένων πρακτικών.

Παραδείγματα:

Εργαλείο 7 - Αναστοχασμός της επαγγελματικής ανάπτυξης

Ένα πακέτο για να βοηθήσει τους επαγγελματίες της ΠΕΦ να εντοπίσουν τη σχετική υποστήριξη που χρειάζονται για να εκπληρώσουν τον επαγγελματικό τους ρόλο, αναστοχαζόμενοι τη δική τους επαγγελματική ανάπτυξη και αξιολογώντας τις δεξιότητες και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν. Οι ώρες εκτός της τάξης είναι απαραίτητες για τους επαγγελματίες της Προσχολικής εκπαίδευσης ώστε να συμμετάσχουν σε αυτή τη διαδικασία. Η συζήτηση στην ομάδα, η υποστήριξη και η εποπτεία, οι αξιολογήσεις και η περαιτέρω επίσημη ή ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση και άλλοι πόροι θα είναι απαραίτητοι για να υποστηρίξουν τους επαγγελματίες της προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας ώστε να αντιμετωπίσουν τις προσωπικές τους δυσκολίες και να εμπλακούν σε μια αποτελεσματική συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη (CPD).

Περαιτέρω εφαρμογή: τα πρότυπα που παρέχονται σε αυτό το εργαλείο μπορούν να προσαρμοστούν και να διαμοιραστούν μέσω των Google Documents, Jamboard, Google Forms, τα οποία μπορούν να αποτελέσουν σημείο εκκίνησης της συζήτησης. Το ίδιο μπορεί να εφαρμοστεί και στο **εργαλείο 9 - Ενισχύοντας τα μαθησιακά περιβάλλοντα**

Εργαλείο 11 - Ενδυνάμωση του προσωπικού ΠΕΦ

Ένα μοντέλο για την ενίσχυση της συνεργασίας και της ομαδικής εργασίας με και μεταξύ του συνόλου του προσωπικού στο χώρο της προσχολικής αγωγής. Απαιτείται χρόνος για το προσωπικό να προβληματιστεί και να μοιραστεί τις δεξιότητές του κ.λπ. και να συζητήσει τις δυνατότητες. Αυτό το εργαλείο μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε συνδυασμό με το **εργαλείο 7 Αναστοχασμός της επαγγελματικής ανάπτυξης**.

Περαιτέρω εφαρμογή: Το μοντέλο προσαρμόστηκε και παρουσιάστηκε ήδη σε ηλεκτρονική μορφή με τη χρήση του Mentimeter κατά τη διάρκεια του συνεδρίου MOVE -UP στην Κωνσταντινούπολη (2019) και προκάλεσε γόνιμες συζητήσεις μεταξύ των συμμετεχόντων.

Πρόγραμμα σπουδών

Πόροι, γνώσεις και δεξιότητες για την αποτελεσματική διαχείριση της ψηφιακής μετάβασης σύμφωνα με τη δήλωση ποιότητας.

Οι ψηφιακοί πόροι/εργαλεία, ακόμη και η τεχνητή νοημοσύνη, συμβάλλουν στην ομαλότερη/βελτίωση της μετάβασης των παιδιών στο δημοτικό ή/και στο νηπιαγωγείο.

Οι ψηφιακοί πόροι/εργαλεία ενισχύουν την ευαισθητοποίηση των παιδιών σχετικά με τρέχοντα σημαντικά θέματα, όπως οι πολιτικές και πράσινες ικανότητες, η ένταξη, η ευημερία, η διαφορετικότητα, η ισότητα των φύλων.

Δραστηριότητες με χρήση ψηφιακών εργαλείων με παιδιά που έχουν ως επίκεντρο το παιδί Πλατφόρμα στην οποία το προσωπικό και οι οικογένειες μπορούν να μοιράζονται πληροφορίες και ενημερώσεις σχετικά με την αναπτυξιακή πρόοδο και τις εμπειρίες κάθε παιδιού (χαρτοφυλάκιο/ημερολόγιο του παιδιού).

Πιθανή κατάρτιση για γονείς/οικογένειες προκειμένου να προωθηθεί η ευαισθητοποίηση σχετικά με τις δυνατότητες ωφελειών και τους κινδύνους από τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και τη συνειδητή τεχνολογική παιδεία, ιδίως λαμβάνοντας υπόψη την έκθεση στα πρώτα παιδικά χρόνια.

Παραδείγματα:

Εργαλείο 16 - Παιδαγωγική τεκμηρίωση

Προσωπικός φάκελος του παιδιού/Ημερολόγιο τάξης - Παιδαγωγική τεκμηρίωση. Η παιδαγωγική τεκμηρίωση βοηθά τον επαγγελματία της ΠΕΦ να δημιουργήσει ένα πλούσιο αποτύπωμα της μάθησης του παιδιού. Αυτή η προσέγγιση μπορεί να χρησιμοποιηθεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους για να καταστήσει ορατή τη μάθηση των παιδιών στο μαθησιακό τους περιβάλλον.

Περαιτέρω εφαρμογή: Google Documents, StoryJumper, Miro, Canva κ.λπ. Η χρήση εργαλείων ψηφιακών μέσων επιτρέπει στα μέλη της ομάδας να συμβάλλουν άμεσα στη δημιουργία του χαρτοφυλακίου, καθώς και στις οικογένειες και τους γονείς να έχουν πρόσβαση σε αυτό κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εκπόνησής του.

Εποπτεία

Βελτιωμένοι μηχανισμοί παρακολούθησης και μέτρησης χάρη σε ψηφιακές λύσεις, πιο κατάλληλες, γρήγορες, αξιόπιστες και εύκολες στη χρήση.

Τεχνητή νοημοσύνη, μηχανική μάθηση, ψηφιοποιημένα εργαλεία εποπτείας (π.χ. Mentimeter, Kahoot, Slido, Padlet, κ.λπ.) για την αξιολόγηση των ρυθμίσεων και των "επιδόσεων" του προσωπικού της ΠΕΦ, ώστε να συμβάλλουν σε πολιτικές που βασίζονται σε στοιχεία.

Ψηφιακές εφαρμογές για την αξιολόγηση της προόδου των παιδιών, την καθημερινή παρακολούθηση και τις πληροφορίες και αναλύσεις βάσει δεδομένων, επίσης για την υποστήριξη του σχεδιασμού και της αξιολόγησης του προγράμματος σπουδών (π.χ. Teaching Strategies GOLD, LifeCubby).

Αξιολόγηση των επιπτώσεων των ψηφιακών εργαλείων στη μάθηση και την ευημερία των παιδιών.

Εργαλείο 19 - Πίνακας αυτό-αξιολόγησης ποιότητας

Εργαλείο και κριτήρια για την υποστήριξη μιας πολυδιάστατης αυτό-αξιολόγησης των παρεχόμενων υπηρεσιών ΠΕΦ, με στόχους τον διευθυντή, τους επαγγελματίες ΠΕΦ και το λοιπό προσωπικό ΠΕΦ.

Περαιτέρω εφαρμογή: Το προτεινόμενο πλέγμα της εργαλειοθήκης SEQUENCES μπορεί να προσαρμοστεί και να κοινοποιηθεί μέσω των προαναφερθέντων ψηφιακών εργαλείων. Οι πίνακες θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε διάφορες στιγμές κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους επιτρέποντας στον διευθυντή να συλλέξει τις απόψεις του προσωπικού και να παρακολουθήσει τις αλλαγές που προέκυψαν.

Εργαλείο 20 - Αξιολόγηση από ομότιμους στην ΠΕΦ

Προορίζεται κυρίως για σκοπούς εσωτερικής αξιοπιστίας και αποσκοπεί στη βελτίωση των πρακτικών και των δεξιοτήτων του προσωπικού. Είναι ένας συνδυασμός αυτό-αξιολόγησης και εξωτερικής αξιολόγησης που διενεργείται από επαγγελματίες του τομέα της ΠΕΦ που ενεργούν ως ομότιμοι.

Περαιτέρω εφαρμογή: Εκτός από τις στιγμές παρατήρησης που μπορούν να πραγματοποιηθούν αυτοπροσώπως, η αξιολόγηση από ομότιμους μπορεί να προσεγγιστεί με μια μικτή μορφή και να γίνει χρήση ψηφιακών εργαλείων κατά την αξιολόγηση ή την παροχή ανατροφοδότησης. Η χρήση ψηφιακών εργαλείων μπορεί να επιτρέψει την εμπλοκή δομών ΠΕΦ που βρίσκονται σε μεγαλύτερη απόσταση μεταξύ τους και να εξετάσει ακόμη και τη διεξαγωγή διακρατικής αξιολόγησης από ομότιμους.

Διακυβέρνηση

Κοινή κατανόηση του ρόλου και των αρμοδιοτήτων των ενδιαφερομένων μερών σχετικά με τον τρόπο εισαγωγής/παρακολούθησης/ελέγχου της ψηφιοποίησης στην ΠΕΦ

Αναφορά ποιοτικών βελτιώσεων για την ενημέρωση των υπευθύνων λήψης αποφάσεων και των πολιτικών, καθώς και για να ανοίξει ο δρόμος για μια κοινή πορεία σχετικά με τον τρόπο εξέτασης, προώθησης και ενσωμάτωσης ψηφιακών λύσεων στις δομές ΠΕΦ (δηλ. κοινόχρηστη/κοινή πλατφόρμα μεταξύ των δομών ΠΕΦ και των υπευθύνων χάραξης πολιτικής;).

Δυνατότητα χορήγησης κινήτρων σε περίπτωση εφαρμογής της ψηφιοποίησης.

Εργαλείο 27 - Υποστήριξη

Το εργαλείο υποστηρίζει τα στελέχη της διοίκησης της ΠΕΦ για την ευαισθητοποίηση των υπευθύνων λήψης αποφάσεων, ώστε να τους πείσει να συμμετάσχουν στην παροχή υπηρεσιών που ανταποκρίνονται στις πραγματικές και ειδικές ανάγκες όλων των παιδιών και των γονέων, των οικογενειών και/ή των φροντιστών τους.

Περαιτέρω εφαρμογή: Το εργαλείο έχει ήδη σχεδιαστεί έτσι ώστε να επιτρέπει στους επαγγελματίες να υιοθετούν και να αξιοποιούν τα ψηφιακά εργαλεία, κυρίως τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, προκειμένου να αυξηθεί η εμπέλεια.

Εργαλείο 28 - Συγκέντρωση κεφαλαίων

Πρόκειται για ένα εργαλείο για την εξασφάλιση των απαραίτητων οικονομικών πόρων για τις δομές ώστε να διασφαλιστεί η παροχή υψηλής ποιότητας και προσβάσιμων υπηρεσιών για τα μικρά παιδιά της περιοχής, μεμονωμένα ή σε συνεργασία με τις τοπικές ή εθνικές κυβερνήσεις, τα ερευνητικά ιδρύματα και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.

Περαιτέρω εφαρμογή: Υπάρχουν όλο και περισσότερες πλατφόρμες που μπορούν να διευκολύνουν τις δομές για τη συγκέντρωση κεφαλαίων και να συμμετάσχουν σε διαδικτυακή συγκέντρωση χρημάτων. Αυτές οι πλατφόρμες είναι εξοπλισμένες με σημαντικά χαρακτηριστικά, όπως η δυνατότητα δημιουργίας προσαρμοσμένων σελίδων δωρεάς ή η ενεργοποίηση επαναλαμβανόμενων δωρεών, οι οποίες μπορούν να προβλέπουν είτε την καταβολή αμοιβής είτε να είναι δωρεάν (π.χ. PayPal, Fundraise UP κ.λπ.).

Εργαλεία και δράσεις για τη μέτρηση της ποιότητας της ψηφιακής διάστασης που παρουσιάζεται στις προτάσεις

Παραδοσιακά εργαλεία, φυσικά, αλλά και ψηφιακά, ώστε να αγκαλιάσουμε την ψηφιακή μετάβαση για μια πιο επαγγελματική προσέγγιση και να αρχίσουμε να αναπτύσσουμε τις κατάλληλες ικανότητες για να επωφεληθούμε πλήρως από την ψηφιοποίηση ως επαγγελματίες της ΠΕΦ.

Το σκεπτικό πίσω από αυτή την προσέγγιση βασίζεται στη σημασία που έχει για τους επαγγελματίες της Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης να αναφέρονται και να υιοθετούν τη μέθοδο της "μάθησης μέσω της πράξης". Έτσι, εξασκώντας πρώτα οι ίδιοι τις νέες ή ανανεωμένες ψηφιακές ικανότητες είναι σε θέση να:

- Προσδιορίζουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της υιοθέτησης ψηφιακών πόρων/εργαλείων σε καθημερινή βάση,
- Αναγνωρίζουν τις δυνατότητες μεταφοράς στην εκπαιδευτική τους πρακτική,
- Επεξεργάζονται τον τρόπο μετάδοσης αυτών των ικανοτήτων στις εκπαιδευτικές μεθοδολογίες και προσεγγίσεις τους.

Άλλα εργαλεία και δράσεις θα είναι:

- Σχεδιασμός και διαμοιρασμός διαδικτυακών ερωτηματολογίων (μετά την κατάρτιση καθώς και μια παρακολούθηση στους επόμενους 6-12 μήνες) για τις άμεσες ομάδες-στόχους (γονείς/οικογένειες, υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, δάσκαλοι/εκπαιδευτικοί, κοινότητα στο σύνολό της) και επακόλουθη ανάλυση δεδομένων με τη χρήση π.χ. Google Forms,
- συνεντεύξεις με τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, μέσω διαδικτυακής πλατφόρμας όπως Zoom, Google Meet κ.λπ.,
- συζητήσεις μικρών ομάδων με παιδιά, εάν χρειάζεται
- ομάδες εστίασης και/ή πρακτικές αυτοαναστοχασμού μεταξύ εκπαιδευτικών/παιδαγωγών που επικεντρώνονται επίσης σε αυτά τα θέματα, μέσω Mentimeter, Padlet, Jamboard, κ.λπ.,
- παρατήρηση της τάξης με τη λήψη φωτογραφιών, σύντομων βίντεο που καταγράφονται και αποθηκεύονται σε κοινή πλατφόρμα όπως το Google Drive, το Dropbox, το Sharepoint κ.λπ.

Παραρτήματα

Οδηγίες για την πιλοτική αξιολόγηση του πλαισίου Διασφάλισης Ποιότητας

Το Πλαίσιο Διασφάλισης Ποιότητας που περιγράφεται παραπάνω προορίζεται να εφαρμοστεί πιλοτικά στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του έργου Digital ECEC. Ακολουθούν συγκεκριμένες οδηγίες για τον τρόπο πιλοτικής αξιολόγησής του, σύμφωνα με τους στόχους και τα αναμενόμενα αποτελέσματα του έργου.

15 αντιπρόσωποι της Προσχολικής Εκπαίδευσης και Φροντίδας, επιλεγμένοι από τη σύμπραξη του έργου Digital ECEC θα εφαρμόσουν πιλοτικά το Πλαίσιο Ποιότητας, συγκεκριμένα 3 από την Ιταλία, 4 από την Ελλάδα, 3 από την Ισπανία, 6 από τη Λιθουανία, μέσω των ακόλουθων πιθανών δράσεων, εναλλακτικά:

1. διαδικτυακές ή δια ζώσης εκπαιδευτικές δραστηριότητες με στόχο την παρουσίασή του και την υπόδειξη ενός σχετικού σχεδίου πιλοτικής εφαρμογής, το οποίο στη συνέχεια θα εφαρμόσουν,
2. ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις, ομάδες αυτό-αναστοχασμού για την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται με τους ψηφιακούς πόρους που χρησιμοποιούνται σε σχέση με τους διάφορους τομείς ποιότητας που αναφέρθηκαν παραπάνω,
3. ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις, ομάδες αυτό-αναστοχασμού για την παρακολούθηση του αντίκτυπου των ψηφιακών εργαλείων/πόρων που υιοθετήθηκαν, ειδικά για τη μάθηση και την ευημερία των παιδιών,
4. ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις, ομάδες αυτό-αναστοχασμού για την παρακολούθηση του αντίκτυπου των ψηφιακών εργαλείων/πόρων που υιοθετήθηκαν στην επαγγελματική πρακτική των εκπαιδευτικών,
5. πρόταση αναθεώρησης των συστημάτων Διασφάλισης Ποιότητας που ήδη εφαρμόζονται στα πλαίσια των μονάδων ΠΕΦ, σύμφωνα με όσα προτείνονται στο Πλαίσιο Διασφάλισης Ποιότητας από τη σύμπραξη του Digital ECEC, συμπεριλαμβανομένων των εργαλείων/πηγών.

Χρονοδιάγραμμα

Προτείνεται να συνεχιστεί η πιλοτική αξιολόγηση από τον Σεπτέμβριο έως το τέλος Δεκεμβρίου 2023.

Αναμενόμενα αποτελέσματα και απόδοση

- Πέρα από τον αναμενόμενο αντίκτυπο στη μάθηση και την ανάπτυξη ικανοτήτων τόσο των παιδιών όσο και των δασκάλων/εκπαιδευτικών, τα αποτελέσματα στο τέλος της πιλοτικής δοκιμής θα είναι:
- ο αντίκτυπος των δράσεων που υλοποιήθηκαν όσον αφορά την κοινωνική ένταξη και την αύξηση της αποτελεσματικότητας των συνολικών δυνατοτήτων των δομών ΠΕΦ να εργαστούν και να συμπεριλάβουν την ψηφιακή παράμετρο σύμφωνα με το πλαίσιο ποιότητας που σχεδιάστηκε και εφαρμόστηκε πιλοτικά. Θα υποβληθεί έκθεση.
- Αύξηση της ευαισθητοποίησης των διαχειριστών, όσον αφορά και τις ειδικές αρμοδιότητές τους για το σχεδιασμό συνεπών πολιτικών και δράσεων.

Δείγμα ερωτηματολογίου

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

- Τι είδους τεχνολογικός εξοπλισμός είναι διαθέσιμος στις αίθουσες διδασκαλίας που χρησιμοποιείτε;
  - Υπολογιστές
  - Διαδραστικοί πίνακες
  - Εξοπλισμός τηλεδιάσκεψης
  - Εξοπλισμός ήχου (συμπεριλαμβανομένου του λογισμικού)
  - Ψηφιακές βιντεοκάμερες (συμπεριλαμβανομένου λογισμικού επεξεργασίας)
  - Κινητά τηλέφωνα
  - Σύστημα προβολής
  - Άλλο (διευκρινίστε παρακάτω)

- Πόσο έτοιμοι/ικανοί αισθάνεστε να χρησιμοποιήσετε τον προαναφερθέντα τεχνολογικό εξοπλισμό;

Υπολογιστές

Καθόλου

Πάρα πολύ

--	--	--	--

Διαδραστικοί πίνακες

Καθόλου

Πάρα πολύ

--	--	--	--

Εξοπλισμός τηλεδιάσκεψης

Καθόλου

Πάρα πολύ

--	--	--	--

Εξοπλισμός ήχου (συμπεριλαμβανομένου του λογισμικού)

Καθόλου

Πάρα πολύ

--	--	--	--

Ψηφιακές βιντεοκάμερες (συμπεριλαμβανομένου λογισμικού επεξεργασίας)

Καθόλου

Πάρα πολύ

--	--	--	--

Κινητά τηλέφωνα

Καθόλου

Πάρα πολύ

--	--	--	--

Σύστημα προβολής

Καθόλου

Πάρα πολύ

--	--	--	--

Άλλο (διευκρινίστε παρακάτω)

Καθόλου

Πάρα πολύ

--	--	--	--

- Τι είδους ψηφιακά εργαλεία και/ή πόροι είναι διαθέσιμα στη μονάδα ΠΕΦ όπου εργάζεστε;
  - Διαδικτυακή πλατφόρμα (π.χ. ηλεκτρονικό μητρώο, Basecamp, Teams κ.λπ.)
  - Διαδικτυακά κουίζ (π.χ. Kahoot, Mentimeter, κ.λπ.)
  - Ψηφιακά εργαλεία για περιεχόμενα animation, βίντεο (π.χ. Pencil 2D Animation, ChatterPix Kids, κ.λπ.)
  - Ψηφιακές εφαρμογές για την αξιολόγηση της προόδου των παιδιών (π.χ. Teaching Strategies GOLD, LifeCubby)
  - Άλλο (διευκρινίστε παρακάτω)

- Πόσο έτοιμοι/ικανοί αισθάνεστε στη χρήση των προαναφερθέντων ψηφιακών εργαλείων/πόρων; Διαδικτυακή πλατφόρμα (π.χ. ηλεκτρονικό μητρώο, Basecamp, Teams κ.λπ.)

Καθόλου

Πάρα πολύ

--	--	--	--

Διαδικτυακά κουίζ (π.χ. Kahoot, Mentimeter, κ.λπ.)

Καθόλου

Πάρα πολύ

--	--	--	--

Ψηφιακά εργαλεία για περιεχόμενα animation, βίντεο (π.χ. Pencil 2D Animation, ChatterPix Kids, κ.λπ.)

Καθόλου

Πάρα πολύ

--	--	--	--

Ψηφιακές εφαρμογές για την αξιολόγηση της προόδου των παιδιών (π.χ. Teaching Strategies GOLD, LifeCubby)

Καθόλου

Πάρα πολύ

--	--	--	--

Άλλο (διευκρινίστε παρακάτω)

Καθόλου

Πάρα πολύ

--	--	--	--

- Υπάρχει διαθέσιμη τεχνολογική υποστήριξη (π.χ. εξειδικευμένο προσωπικό, εξωτερικός σύμβουλος ΤΠΕ κ.λπ.) για τους εκπαιδευτές εκπαιδευτικών στο ίδρυμά σας;

Ναι/Όχι

- Πώς αξιολογείτε την ποιότητα της τεχνολογικής υποστήριξης;

Χαμηλή

Υψηλή

--	--	--	--

3. Πώς θα περιγράφατε κατά το δυνατόν καλύτερα το επίπεδό σας στη δημιουργία περιεχομένου με ΤΠΕ (όπως παραπάνω στην ερώτηση 6);

Καθόλου άνετο

Πολύ άνετο

--	--	--	--

4. Πόσο μπορείτε να διασφαλίσετε την ευημερία και την ασφάλεια των παιδιών κατά την εισήγηση και τη χρήση ψηφιακών πόρων και εργαλείων;

Καθόλου

Πάρα πολύ

--	--	--	--

Αν όχι, μπορείτε να εξηγήσετε γιατί;

---

5. Η ενσωμάτωση της τεχνολογίας στην εργασία σας χρησιμοποιείται για:

	Ποτέ	Σπάνια	Λιγότερο από το μισό χρόνο	Περίπου κατά το μισό χρόνο	Παραπάνω από το μισό χρόνο	Σχεδόν πάντα
να διευκολύνουν τη διδασκαλία συγκεκριμένων εννοιών ή δεξιοτήτων						
να υποστηρίζουν διάφορα στυλ μάθησης των μαθητών και να εξατομικεύουν τη μάθηση						
να διευκολύνουν τη διδασκαλία μαθητών με αναπηρίες (γνωστικές, σωματικές, συμπεριφορικές)						
να υποστηρίζουν δραστηριότητες που διευκολύνουν τη σκέψη ανώτερης τάξης						
να υποστηρίζουν τη δημιουργικότητα						
προάγουν την ικανότητα των μαθητών να						

χρησιμοποιούν την τεχνολογία στη μάθησή τους						
την επικοινωνία με τους γονείς						
Την επικοινωνία με συναδέλφους						
Κινητοποίηση των γονιών σε συγκεκριμένες δραστηριότητες για τα παιδιά						
Άλλο (διευκρινίστε)						

6. Τι είδους κίνδυνοι πιστεύετε ότι σχετίζονται με τη χρήση των ψηφιακών πόρων και εργαλείων στην ΠΕΦ;
- Εθισμός των παιδιών
  - FOMO των Δασκάλων (Fear of Missing Out = φόβο του να χάσω κάτι ή να αφήσω μια ευκαιρία να πάει χαμένη)
  - Απόσπαση προσοχής τόσο για τα παιδιά όσο και για τους εκπαιδευτικούς
  - Λιγότερη συμμετοχή των παιδιών σε πρακτικά εργαστήρια, υπαίθριες δραστηριότητες κ.λπ.
  - Διακρίσεις εις βάρος των παιδιών που δεν έχουν προσβασιμότητα/διαθεσιμότητα ψηφιακών πόρων στο σπίτι
  - Άλλο _____

Δείγμα ερωτήσεων για συνεντεύξεις/ομάδες εστίασης/αναστοχασμό

- 1) Κατά πόσο η ψηφιακή διάσταση επηρέασε θετικά/αρνητικά το έργο σας και γιατί;
- 2) Ποιοι είναι κατά τη γνώμη σας οι βασικοί παράγοντες για να πετύχετε τη χρήση των ψηφιακών εργαλείων και πόρων στο εκπαιδευτικό πλαίσιο;
- 3) Πώς αξιολογείτε την πρόοδο της μάθησης των παιδιών όταν προσφέρετε/χρησιμοποιείτε ψηφιακά εργαλεία, περιεχόμενο animation, βίντεο κ.λπ.
- 4) Πόσο ταιριάζουν οι αρμοδιότητές σας με τη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας στο πλαίσιο της ΠΕΦ;
- 5) Πώς αξιολογείτε τις ψηφιακές δεξιότητες των γονέων σε σχέση με την προσβασιμότητα και τη συμμετοχή των γονέων; Τι είδους δράσεις απαιτούνται για την αύξηση των ψηφιακών δεξιοτήτων των γονέων;
- 6) Τι είδους ψηφιακά εργαλεία παρακολούθησης χρησιμοποιήσατε για να αξιολογήσετε τον αντίκτυπο της χρήσης της ψηφιακής τεχνολογίας στην ΠΕΦ;

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

Η ΠΡΟΣΒΑΣΗ σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης και φροντίδας για όλα τα παιδιά στηρίζει την υγιή ανάπτυξη και την εκπαιδευτική τους επιτυχία, συμβάλλει στη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων και μειώνει το χάσμα ικανοτήτων μεταξύ παιδιών με διαφορετικό κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο. Η ισότιμη προσβασιμότητα είναι επίσης απαραίτητη για να εξασφαλιστεί ότι οι γονείς, ιδίως οι γυναίκες, έχουν ευελιξία για να (επαν)ενταχθούν στην αγορά εργασίας.

Δηλώσεις Ποιότητας:

1. Υπηρεσίες που είναι διαθέσιμες και οικονομικά προσιτές σε όλες τις οικογένειες και τα παιδιά τους.

Το καθολικό νομικό δικαίωμα σε υπηρεσίες προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας παρέχει μια στέρεη βάση για την προσέγγιση όλων των παιδιών. Τα πληθυσμιακά δεδομένα και οι έρευνες γονέων σχετικά με τη ζήτηση για θέσεις σε υποδομές προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας μπορούν να χρησιμεύσουν ως βάση για την εκτίμηση των περαιτέρω αναγκών και για την προσαρμογή της δυναμικότητας.

Η παροχή των υπηρεσιών μπορεί να αντιμετωπίσει τους φραγμούς που μπορεί να εμποδίζουν τις οικογένειες και τα παιδιά να συμμετάσχουν. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την προσαρμογή των ζητούμενων διδασκτρων για την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα, ώστε να επιτρέπεται η προσβασιμότητα και σε νοικοκυριά με χαμηλό εισόδημα. Υπάρχουν επίσης ενδείξεις ότι η ευελιξία στο ωράριο λειτουργίας και άλλες ρυθμίσεις μπορούν να επιτρέψουν τη συμμετοχή ιδίως των παιδιών εργαζόμενων μητέρων, μονογονεϊκών οικογενειών και παιδιών από μειονοτικές ή μειονεκτούσες ομάδες. Η παροχή υπηρεσιών που κατανέμει ισότιμα σε αστικές και αγροτικές περιοχές, σε εύπορες και φτωχές γειτονιές και περιφέρειες μπορεί να διευρύνει την προσβασιμότητα για τις μειονεκτούσες κοινωνικές ομάδες. Η διαθεσιμότητα και η προσιτή τιμή των υπηρεσιών υψηλής ποιότητας στις γειτονιές όπου διαμένουν φτωχές οικογένειες, μειονότητες ή οικογένειες μεταναστών ή προσφύγων αναφέρεται ότι έχει τον μεγαλύτερο αντίκτυπο στην υποστήριξη της ισότητας και της κοινωνικής ένταξης.

2. Παροχή υπηρεσιών που ενθαρρύνουν τη συμμετοχή, ενισχύουν την κοινωνική ένταξη και αγκαλιάζουν τη διαφορετικότητα.

Τα συστήματα προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας μπορούν να ενθαρρύνουν ενεργά τη συμμετοχή, εμπλέκοντας τους γονείς, τις οικογένειες και τους φροντιστές στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων (π.χ. σε συλλόγους γονέων και κηδεμόνων). Η προσέγγιση των οικογενειών -ιδιαιτέρα των μονογονεϊκών και των ευάλωτων ή μειονοτικών ή μεταναστευτικών οικογενειών- με στοχευμένες πρωτοβουλίες τους επιτρέπει να εκφράσουν τις ανάγκες τους και δίνει τη δυνατότητα στις υπηρεσίες να τις λάβουν υπόψη τους όταν προσαρμόζουν την παροχή των υπηρεσιών στις απαιτήσεις των τοπικών κοινοτήτων.

Η πρόσληψη προσωπικού από περιθωριοποιημένες, μεταναστευτικές ή μειονοτικές ομάδες μπορεί να ενθαρρυνθεί, καθώς έχει αποδειχθεί ότι είναι επωφελές αν η σύνθεση του προσωπικού σε μονάδες προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας αντικατοπτρίζει την ποικιλομορφία της αντίστοιχης κοινότητας. Η δημιουργία ενός φιλόξενου περιβάλλοντος για τα παιδιά, που εκτιμά τη γλώσσα, τον πολιτισμό και το οικογενειακό τους υπόβαθρο συμβάλλει στην ανάπτυξη της αίσθησής τους ότι ανήκουν κάπου. Η κατάλληλη συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη προετοιμάζει επίσης το προσωπικό να καλωσορίζει και να υποστηρίζει τα δίγλωσσα παιδιά.

Οι δομές προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας μπορούν να συμβάλλουν στην ανάπτυξη καλών πρακτικών στις οικογένειες για την ομαλή μετάβαση από το περιβάλλον του σπιτιού στο εκπαιδευτικό

περιβάλλον, καθώς και να προωθήσουν υψηλά επίπεδα συμμετοχής των γονέων με την οργάνωση ειδικών πρωτοβουλιών.

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ είναι ο σημαντικότερος παράγοντας για την ευημερία, τη μάθηση και τα αναπτυξιακά αποτελέσματα των παιδιών. Επομένως, οι συνθήκες εργασίας και η επαγγελματική ανάπτυξη του προσωπικού θεωρούνται ουσιώδη στοιχεία ποιότητας.

Δηλώσεις Ποιότητας:

3. Άρτια ειδικευμένο προσωπικό με αρχική και συνεχή κατάρτιση που του επιτρέπει να ανταποκρίνεται στον επαγγελματικό του ρόλο.

Για τα αποτελεσματικά συστήματα προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας εξετάζεται η ενδεχόμενη αναβάθμιση του επαγγελματικού κύρους του προσωπικού τους, η οποία αναγνωρίζεται ευρέως ως ένας από τους βασικούς παράγοντες της ποιότητας, με την αύξηση των επιπέδων προσόντων, την προσφορά ελκυστικού επαγγελματικού κύρους και ευέλικτων προοπτικών σταδιοδρομίας και εναλλακτικών διαδρομών για τους βοηθούς. Αυτό μπορεί να υποστηριχθεί με την επιδίωξη ενός παιδαγωγικού προσωπικού που αποτελείται από επαγγελματίες υψηλής κατάρτισης που κατέχουν πλήρη επαγγελματικά προσόντα με εξειδίκευση στην προσχολική εκπαίδευση, καθώς και από βοηθητικό προσωπικό.

Τα σύγχρονα προγράμματα αρχικής εκπαίδευσης σχεδιάζονται από κοινού με τους επαγγελματίες και παρέχουν μια καλή ισορροπία μεταξύ θεωρίας και πράξης. Είναι επίσης πλεονέκτημα εάν τα εκπαιδευτικά προγράμματα προετοιμάζουν το προσωπικό για συλλογική εργασία και για την ενίσχυση των αναστοχαστικών ικανοτήτων. Τέτοια προγράμματα μπορούν να επωφεληθούν από την κατάρτιση του προσωπικού για την εργασία με γλωσσικά και πολιτισμικά διαφορετικές ομάδες, από οικογένειες μειονοτήτων, μεταναστών και χαμηλού εισοδήματος.

Το προσωπικό που είναι εφοδιασμένο να παρακολουθεί τις αναπτυξιακές ανάγκες, τα ενδιαφέροντα και τις δυνατότητες των μικρών παιδιών και είναι σε θέση να εντοπίζει πιθανά προβλήματα ανάπτυξης και μάθησης μπορεί να υποστηρίξει πιο ενεργά την ανάπτυξη και τη μάθηση των παιδιών. Οι τακτικές, εξατομικευμένες και συνεχείς ευκαιρίες επαγγελματικής ανάπτυξης ωφελούν όλα τα μέλη του προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των βοηθών και του βοηθητικού προσωπικού.

Όσον αφορά τα απαραίτητα στοιχεία παιδικής ανάπτυξης και ψυχολογίας, οι ικανότητες του προσωπικού θα πρέπει, σύμφωνα με τις διαφορετικές δομές κατάρτισης στα κράτη μέλη, να περιλαμβάνουν γνώσεις σχετικά με τα συστήματα παιδικής προστασίας και γενικότερα σχετικά με τα δικαιώματα του παιδιού.

4. Υποστηρικτικές συνθήκες εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής ηγεσίας που δημιουργεί ευκαιρίες για παρατήρηση, αναστοχασμό, σχεδιασμό, ομαδική εργασία και συνεργασία με τους γονείς.

Τα συστήματα προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας που στοχεύουν σε βελτιωμένες συνθήκες εργασίας, συμπεριλαμβανομένων πιο επαρκών μισθολογικών επιπέδων, μπορούν να καταστήσουν την απασχόληση στην προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα πιο ελκυστική επιλογή για καλύτερα καταρτισμένο προσωπικό, που αναζητά σωστή σταδιοδρομία.

Η αναλογία ενηλίκων-παιδιών και το μέγεθος των ομάδων είναι καταλληλότερα εάν έχουν σχεδιαστεί με τον ενδεδειγμένο τρόπο για την ηλικία και τη σύνθεση της ομάδας των παιδιών, καθώς τα μικρότερα παιδιά απαιτούν περισσότερη προσοχή και φροντίδα.

Οι επαγγελματικές κοινότητες μάθησης, όπου υφίστανται σε διάφορα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα και μεταξύ αυτών, έχουν δείξει θετικό αντίκτυπο μέσω της παραχώρησης χρόνου και χώρου για συλλογικές πρακτικές και από κοινού εργασία του προσωπικού.

Η παροχή καθοδήγησης και επίβλεψης στο νεοπροσληφθέν προσωπικό κατά την ένταξή του στο εργασιακό του περιβάλλον μπορεί να το βοηθήσει να ανταποκριθεί γρήγορα στον επαγγελματικό του ρόλο.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ είναι ένα ισχυρό εργαλείο για τη βελτίωση της ευημερίας, της ανάπτυξης και της μάθησης των παιδιών. Ένα ευρύ παιδαγωγικό πλαίσιο καθορίζει τις αρχές για τη στήριξη της ανάπτυξης και της μάθησης των παιδιών μέσω πρακτικών εκπαίδευσης και φροντίδας που ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντα, τις ανάγκες και τις δυνατότητες των παιδιών.

Δηλώσεις Ποιότητας:

5. Πρόγραμμα σπουδών βασισμένο σε παιδαγωγικούς στόχους, αξίες και προσεγγίσεις που επιτρέπουν στα παιδιά να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους και αφορούν την κοινωνική, συναισθηματική, γνωστική και σωματική τους ανάπτυξη και την ευημερία τους.

Οι παιδοκεντρικές παιδαγωγικές προσεγγίσεις μπορούν να υποστηρίξουν καλύτερα τη συνολική ανάπτυξη των παιδιών, να υποστηρίξουν τις στρατηγικές μάθησής τους και να προωθήσουν τη γνωστική και μη γνωστική τους ανάπτυξη, αξιοποιώντας πιο συστηματικά την εμπειρική μάθηση, το παιχνίδι και τις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις.

Υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις ότι ένα σαφές πρόγραμμα σπουδών αποτελεί πλεονέκτημα, καθώς μπορεί να παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο για τη φροντίδα, την εκπαίδευση και την κοινωνικοποίηση ως αναπόσπαστα μέρη της παροχής προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας. Ιδανικά, ένα τέτοιο πλαίσιο καθορίζει παιδαγωγικούς στόχους που επιτρέπουν στους εκπαιδευτικούς να εξατομικεύουν την προσέγγισή τους στις ατομικές ανάγκες των παιδιών και μπορεί να παρέχει κατευθυντήριες γραμμές για ένα υψηλής ποιότητας μαθησιακό περιβάλλον. Λαμβάνει δεόντως υπόψη τη διαθεσιμότητα βιβλίων και άλλου έντυπου υλικού για την ανάπτυξη της ικανότητας γραμματισμού των παιδιών.

Με την προώθηση της ποικιλομορφίας, της ισότητας και της γλωσσικής ευαισθητοποίησης, ένα αποτελεσματικό πλαίσιο προγράμματος σπουδών προωθεί την ενσωμάτωση των μεταναστών και των προσφύγων. Μπορεί να καλλιεργήσει την ανάπτυξη τόσο της μητρικής τους γλώσσας όσο και της γλώσσας που διδάσκονται.

6. Πρόγραμμα σπουδών που απαιτεί από το προσωπικό να συνεργάζεται με τα παιδιά, τους συναδέλφους και τους γονείς να αναπτύσσει αναστοχασμό για τις πρακτικές που ακολουθεί.

Το πρόγραμμα σπουδών μπορεί να ενισχύσει τη συμμετοχή των γονέων, των ενδιαφερόμενων μερών και του προσωπικού και να διασφαλίσει ότι ανταποκρίνεται επαρκέστερα στις ανάγκες, στα ενδιαφέροντα και στις δυνατότητες των παιδιών.

Το πρόγραμμα σπουδών μπορεί να καθορίσει ρόλους και διαδικασίες για το προσωπικό προκειμένου να συνεργάζεται τακτικά με τους γονείς καθώς και με συναδέλφους σε άλλες υπηρεσίες για παιδιά (συμπεριλαμβανομένων των τομέων της υγείας, της κοινωνικής πρόνοιας και της εκπαίδευσης).

Όποτε είναι δυνατόν, το πρόγραμμα σπουδών μπορεί να παρέχει κατευθυντήριες γραμμές για το προσωπικό της προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας προκειμένου να συνεργάζεται με το προσωπικό του σχολείου για τη μετάβαση των παιδιών στο δημοτικό ή/και το νηπιαγωγείο.

Η ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ υποστηρίζουν την ποιότητα. Επισημαίνοντας τα δυνατά και αδύνατα σημεία, οι διαδικασίες τους μπορούν να αποτελέσουν σημαντικά στοιχεία για την ενίσχυση της ποιότητας στα συστήματα προσχολικής εκπαίδευσης. Μπορούν να παράσχουν υποστήριξη στους ενδιαφερόμενους φορείς και τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής για την ανάληψη πρωτοβουλιών που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των παιδιών, των γονέων και των τοπικών κοινοτήτων.

Δηλώσεις Ποιότητας:

7. Η παρακολούθηση και η αξιολόγηση παράγουν πληροφορίες στο εκάστοτε τοπικό, περιφερειακό και/ή εθνικό επίπεδο για την υποστήριξη συνεχών βελτιώσεων στην ποιότητα της πολιτικής και των πρακτικών.

Η διαφανής πληροφόρηση σχετικά με τις υπηρεσίες και το προσωπικό ή την εφαρμογή του προγράμματος σπουδών στο κατάλληλο - εθνικό, περιφερειακό και τοπικό - επίπεδο μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας.

Η τακτική ενημέρωση μπορεί να διευκολύνει τη διαδικασία της αξιολόγησης των πολιτικών, μεταξύ άλλων παρέχοντας τη δυνατότητα ανάλυσης της χρήσης δημόσιων κονδυλίων και του τι είναι αποτελεσματικό και σε ποιο πλαίσιο.

Για τον εντοπισμό των μαθησιακών αναγκών του προσωπικού και για τη λήψη των σωστών αποφάσεων με στόχο την καλύτερη δυνατή βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών και της επαγγελματικής εξέλιξης, θα ήταν σκόπιμο οι υπεύθυνοι της προσχολικής εκπαίδευσης να συλλέγουν εγκαίρως τα σχετικά δεδομένα.

8. Παρακολούθηση και αξιολόγηση προς το υπέρτερο συμφέρον του παιδιού.

Με στόχο την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, θα πρέπει να ενσωματωθούν στο σύστημα προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας ισχυρές πολιτικές προστασίας/διαφύλαξης των παιδιών με σκοπό τη συμβολή στην προστασία των παιδιών από κάθε μορφή βίας. Οι αποτελεσματικές πολιτικές προστασίας των παιδιών καλύπτουν τέσσερις ευρείς τομείς: 1) τις πολιτικές, 2) τους ανθρώπους, 3) τις διαδικασίες και 4) τη λογοδοσία. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με αυτούς τους τομείς παρατίθενται στο έγγραφο με τίτλο «Child safeguarding standards and how to implement them» (Πολιτικές προστασίας των παιδιών και τρόποι εφαρμογής τους), το οποίο έχει δημοσιευθεί από την οργάνωση Keeping Children Safe.

Οι διαδικασίες παρακολούθησης και αξιολόγησης μπορούν να προωθήσουν την ενεργό εμπλοκή και συνεργασία μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων μερών. Όλοι όσοι ασχολούνται με την ανάπτυξη της ποιότητας μπορούν να συμβάλουν στις πρακτικές παρακολούθησης και αξιολόγησης - και να επωφεληθούν από αυτές.

Τα διαθέσιμα στοιχεία δείχνουν ότι ένας συνδυασμός μεθόδων παρακολούθησης (π.χ. παρατήρηση, τεκμηρίωση, αφηγηματική αξιολόγηση των ικανοτήτων και της μάθησης των παιδιών) μπορεί να παράσχει χρήσιμες πληροφορίες και να αποδώσει τις εμπειρίες και την ανάπτυξη των παιδιών, συμβάλλοντας μεταξύ άλλων στην ομαλή μετάβαση στο δημοτικό σχολείο.

Μπορούν να δημιουργηθούν εργαλεία παρακολούθησης και διαδικασίες συμμετοχικής αξιολόγησης που θα επιτρέψουν στα παιδιά να ακουστούν και να εκφράσουν ρητά τις εμπειρίες μάθησης και κοινωνικοποίησης τους μέσα στα πλαίσια των εκπαιδευτικών μονάδων.

Η ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ είναι καθοριστικής σημασίας καθώς επιτρέπουν στις παρεχόμενες υπηρεσίες προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας να διαδραματίσουν τον ρόλο τους στην προσωπική ανάπτυξη και μάθηση των παιδιών, καθώς και στη μείωση του χάσματος όσον αφορά τις εκπαιδευτικές επιδόσεις και στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής. Η ποιότητα απορρέει από ολοκληρωμένες και συνεκτικές δημόσιες πολιτικές που συνδέουν την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα με άλλες υπηρεσίες που αφορούν την ευημερία των μικρών παιδιών και των οικογενειών τους..

Δηλώσεις Ποιότητας:

9. Τα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν σαφή και κοινή αντίληψη του ρόλου και των αρμοδιοτήτων τους και γνωρίζουν ότι αναμένεται να συνεργαστούν με τους οργανισμούς-εταίρους.

Η παροχή υπηρεσιών προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας ωφελείται από τη στενή συνεργασία με όλες τις υπηρεσίες που απευθύνονται σε παιδιά, μεταξύ άλλων υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και

υγείας, σχολεία και τοπικούς ενδιαφερόμενους φορείς. Αυτές οι συμμαχίες μεταξύ υπηρεσιών έχει αποδειχθεί ότι είναι πιο αποτελεσματικές εάν διέπονται από ένα συνεκτικό πλαίσιο πολιτικής το οποίο μπορεί να προωθήσει με ενεργητικό τρόπο τη συνεργασία και τις μακροπρόθεσμες επενδύσεις στις τοπικές κοινότητες.

Η συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών έχει αποδειχθεί ότι είναι ζωτικής σημασίας για το σχεδιασμό και την εφαρμογή της παροχής προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας.

Η ενοποίηση ή ο συντονισμός των υπηρεσιών που είναι επιφορτισμένες με διαφορετικούς κανονισμούς σχετικά με την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα μπορεί να έχει θετική επίδραση στην ποιότητα του συστήματος.

10. Η νομοθεσία, οι κανονισμοί ή/και η χρηματοδότηση υποστηρίζουν την πρόοδο προς ένα καθολικό δικαίωμα σε υψηλής ποιότητας οικονομικά προσιτή προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα, η συντελούμενη πρόοδος κοινοποιείται τακτικά σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Η βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών για όλα τα παιδιά μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα με τη σταδιακή δημιουργία καθολικού νομικού δικαιώματος. Αυτό περιλαμβάνει την προώθηση της συμμετοχής στην προσχολική εκπαίδευση και τη φροντίδα από μικρή ηλικία. Θα ήταν χρήσιμο να αξιολογηθεί κατά πόσον οι υπηρεσίες προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας που βασίζονται στην αγορά δημιουργούν άνιση προσβασιμότητα ή χαμηλότερη ποιότητα για τα παιδιά που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση και, εάν είναι απαραίτητο, να προβλεφθούν διορθωτικές ενέργειες.

Η στενή σύνδεση με τις εργασιακές, υγειονομικές και κοινωνικές πολιτικές θα αποτελούσε σαφές πλεονέκτημα, καθώς μπορεί να προωθήσει μια αποδοτικότερη αναδιανομή των πόρων, με διοχέτευση επιπλέον χρηματοδότησης προς τις μειονεκτούσες ομάδες και συνοικίες.